

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-09-67465 פלונית ואח' נ' אלמוני ואח'

לפני כבוד השופט נפתלי שילה

המבקשים

1. פלונית

2. פלוני

ע"י עו"ד אפרים היים

נגד

אלמוני

המשיב

פסק דין

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בהמ"ש לענייני משפחה (כב' השופטת איריס אילטוביץ' סגל) מיום 8.7.19 שקיבל את ערעור המשיב על החלטות כב' רשמת ההוצאה לפועל וקבע שריבית הפיגורים על חובו של המשיב למבקשים, לא תתווסף בתקופה שבה עוכבו הליכי ההוצאה לפועל.

א. רקע עובדתי

1. הוריו המנוחים של המשיב מכרו למבקשים משק חקלאי, בהתאם להסכם מיום 20.3.96.

2. על אף שהמבקשים שילמו את מלוא התמורה עבור המשק, סירבו המשיב ואחיו א' לפנות את המשק. עקב כך, התנהל הליך משפטי בבית המשפט קמא (בפני כב' השופטת צפת) וביום 13.6.99 נתן בהמ"ש תוקף של פסק דין לשני הסכמי פשרה. על פי ההסכם הראשון (להלן: "**ההסכם הראשון**"), שנחתם בין אבי המשיב (להלן: "**האב**") לבין המשיב ואחיו א', התחייב האב להעניק לכל אחד משני ילדיו אלו, סך של 250,000 דולר והמשיב וא' התחייבו לפנות את המשק. סכום זה היווה גם את חלקם של המשיב וא' בעיזבון אמם המנוחה, שהיתה בעלת מחצית מהמשק. בסעיף 7 להסכם הראשון נקבע, שבהמ"ש ייתן הוראות למנהלי עיזבון האם והנאמנים לצורך ביצוע התשלומים, לרבות התשלום למבקשים.

3. בהסכם הפשרה השני שנחתם בין המשיב, א' והאב לבין המבקשים (להלן: "**ההסכם השני**"), נקבע כי בגין הנזקים וההוצאות שנגרמו למבקשים בשל העיכוב במסירת החזקה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-09-67465 פלוגית ואח' נ' אלמוני ואח'

- 1 במשק, ישלמו המשיב וא' פיצוי מוסכם למבקשים בסך של 250,000 דולר (להלן: "הפיצויים המוסכמים").
- 2
- 3 4. המשק פונה והועבר למבקשים ואולם לא בוצעו התשלומים בהתאם להסכמים.
- 4 משהמבקשים לא קיבלו את הפיצויים המוסכמים, הם פתחו תיק בלשכת ההוצאה לפועל
- 5 כנגד המשיב, א' והאב.
- 6
- 7 5. המשיב ואחיו הגישו בקשה בטענת "פרעתי" וטענו שהתשלום של הפיצויים המוסכמים
- 8 שהם צריכים לשלם למבקשים, צריך להתבצע רק לאחר שהם יקבלו את הכספים
- 9 המגיעים להם על פי ההסכם הראשון. משהם לא קיבלו את הכספים הנ"ל, לא קמה להם
- 10 חובה לשלם את הפיצויים המוסכמים על פי ההסכם השני.
- 11
- 12 6. כב' ראש ההוצאה לפועל דחתה את בקשתם ואולם ערעור שהוגש על החלטתה התקבל
- 13 ע"י בהמ"ש המחוזי ביום 21.6.01. בהמ"ש המחוזי הורה על החזרת התיק לראש
- 14 ההוצל"פ והורה: "על עיכוב הליכים בתיק עד להכרעה במחלוקת שבין הצדדים לגבי
- 15 פירוש המסמכים" (להלן: "פסה"ד הראשון").
- 16
- 17 7. המשיב וא', הגישו תביעה לפס"ד הצהרתי לפיו מקור כספי הפיצויים המוסכמים שהם
- 18 צריכים לשלם למבקשים, הוא מהכספים שהם אמורים לקבל בהתאם להסכם הראשון.
- 19
- 20 8. ביום 2.2.10 התקבלה בחלקה תביעתם. בהמ"ש לענייני משפחה (כב' השופט גייפמן) קבע
- 21 בין היתר כי:
- 22
- 23 "...ההסכמים נחתמו באותה העת מתוך כוונה ברורה שביצוע התשלום בהסכם השני
- 24 מותנה בביצוע התשלומים ע"י מנהל העיזבון והנאמנים... מוצהר בזה שתשלום הפיצוי
- 25 בסך 250,000 דולר לנתבעים 1-2 על פי ההסכם השני מותנה בביצוע הוראת סעיף 7
- 26 להסכם הראשון, הקובעת שבית המשפט יתן הוראות למנהל העיזבון ולנאמנים לביצוע
- 27 התשלומים..."
- 28
- 29 9. בהמ"ש קבע בפסק הדין הנ"ל (להלן: "פסה"ד השני") כי: "הליכי הוצל"פ נוספים לא
- 30 יינקטו קודם שיינתנו הוראות ע"י בהמ"ש למנהל העיזבון ולנאמנים בדבר שחרור
- 31 הכספים ותשלומם לנתבעים 1-2".
- 32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-09-67465 פלוגית ואח' נ' אלמוני ואח'

10. לאור פסק הדין השני, ניתנה החלטה נוספת של בהמ"ש קמא שהורה על **"עיכוב ביצוע**
2 **לכל הליכי הוצל"פ המתנהלים בין הצדדים וזאת עד להחלטה אחרת"**. בעקבות ערעור
3 שהוגש על החלטה זו, אישר בהמ"ש המחוזי את ההחלטה, בכל הנוגע לפיצויים
4 המוסכמים אותם חבים המשיב וא' למבקשים.
5
11. המבקשים הגישו ערעור על פסה"ד השני וביום 14.11.13 התקבל הערעור ונקבע
6 שההסכם השני לא תלוי בקיום ההסכם הראשון והמבקשים זכאים להמשיך בנקיטת
7 הליכי הוצאה לפועל לצורך גביית הפיצויים המוסכמים (להלן: **"פסה"ד השלישי"**).
8
9
12. בהתאם לכך, חידשו המבקשים את הליכי ההוצל"פ ביום 6.1.14.
10
11
13. ביום 8.9.15 הגיש א' ללשכת ההוצל"פ בקשה להפחתת ריביות בתקופת עיכוב ההליכים
12 אשר החלה לטענתו ביום 21.6.01 עם מתן פסה"ד הראשון ועד ליום 6.1.14, עת ניתנה
13 החלטת כב' רשמת ההוצל"פ על שפעול ההליכים (להלן: **"תקופת עיכוב ההליכים"**).
14 בתחילה נעתרה כב' רשמת ההוצאה לפועל לבקשה ואולם לאחר שהמבקשים הגישו
15 בקשה לביטול ההחלטה, ניתנה ביום 17.2.16 החלטה (להלן: **"ההחלטה הראשונה"**)
16 שבמסגרתה בוטלה ההחלטה הקודמת וכב' הרשמת קבעה שבית המשפט הורה רק על
17 עיכוב הליכי ההוצל"פ ולא ניתן מעולם עיכוב ביצוע של פסק הדין שאישר את ההסכם
18 השני. כמו כן, עיכוב ההליכים לא היה תקף לכל החייבים בתיק ולכן לא היה מקום
19 להפחית את ריבית הפיגורים בתקופת עיכוב ההליכים ויש להוסיף לחוב ריבית פיגורים.
20
21
14. לאחר שבקשת א' נדחתה, הגיש המשיב בקשה זהה ביום 16.5.16 שבה עתר להפחית את
22 ריבית הפיגורים בתקופת עיכוב ההליכים. ביום 30.1.17 דחתה כב' רשמת ההוצל"פ את
23 הבקשה (להלן: **"ההחלטה השנייה"**). בהחלטה השנייה נקבע, שההחלטות השיפוטיות
24 עיכבו את ההליכים ולא הורו על עיכוב ביצוע פסק הדין שאישר את ההסכם השני ונתן לו
25 תוקף של פסק דין. שהרי, על פסק הדין שנתן תוקף להסכם השני, מעולם לא הוגש ערעור
26 ומעולם לא עוכב ביצועו ויש להבחין בין פסק דין שעוכב ביצועו ואז לא מתווספת לחיוב
27 הכספי ריבית פיגורים בתקופת עיכוב הביצוע, לבין מצב כמו במקרה דנן, שרק הליכי
28 ההוצל"פ עוכבו ולא פסק הדין ולכן יש להוסיף על החוב גם ריבית פיגורים בתקופת עיכוב
29 ההליכים.
30
31
15. ביום 14.2.17 ניתנה ההחלטה השלישית של כב' רשמת ההוצל"פ, אשר דחתה את בקשת
32 המשיב להפחית את שיעור הריבית (להלן: **"ההחלטה השלישית"**). בהחלטה השלישית
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-09-67465 פלוגית ואח' נ' אלמוני ואח'

1 נקבע, כי משהמשיב לא ביצע תשלומים במשך 15 שנים, יש לדחות את בקשתו ורק לאחר
2 שישלם מחצית מיתרת החוב שנוטר, תידון בבקשתו להפחתת הריבית.
3 המשיב לא השלים עם שלוש ההחלטות הנ"ל וטען שאין לחייבו בריבית פיגורים, שעה
4 שההליכים בעניינו עוכבו.

5
6 בהמ"ש קמא קיבל את הערעור ובפס"ד ארוך ומנומק נקבע שריבית הפיגורים לא תתווסף
7 בתקופה שבמסגרתה עוכבו ההליכים בהוצאה לפועל והחוב יישא הצמדה וריבית
8 "רגילה". רק החל מיום 6.1.14, תתווסף ריבית פיגורים. בין היתר קבע בהמ"ש קמא, כי
9 למרות שהמשיב לא היה צד להחלטה הראשונה, הוא איבד את זכותו לערער. אולם,
10 ההחלטה הראשונה לא יצרה השתק פלוגתא ולכן הוא יכול היה להגיש ערעור על
11 ההחלטה השנייה. כמו כן נקבע, ש"לא הוכח כי המערער חרג ממניין הימים הנקובים
12 בדין לשם הגשת ערעור".

13
14 בהמ"ש קמא קבע בפסק דינו כי:
15

16 "בין אם הערכאות השונות נקטו בלשון עיכוב הליכים ובין אם נקטו בלשון עיכוב ביצוע
17 או בכל לשון אחרת, אין לכך משמעות. מועד פירעונו של פסק הדין נדחה פעם אחר פעם
18 על ידי הערכאות השונות. ולא ניתן היה לבצע כל פעולה בתיק ההוצאה לפועל... לפיכך
19 במקרה שלפניי הפרשנות המעשית היתה כי הליכי ההוצאה לפועל עוכבו כל השנים
20 בשל הצורך בפרשנות פסק דין משנת 1999... התוצאה זהה ולא משנה הכותרת אלא
21 התכלית. רק ביום 14.11.2013 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי במסגרתו נקבע
22 מפורשות, כי המשיבים זכאים להמשיך ולנקוט בהליכי ההוצאה לפועל...
23 ריבית הפיגורים היא ריבית עיצומית באופייה ומטרתה לזרז את החייב לשלם את חובו.
24 ואולם, משניתן צו לעיכוב ביצוע של פסק דין, לא קיימת עוד התכלית אשר לשמה
25 מוטלת על החייב ריבית פיגורים... משכך, החלטה המורה על עיכוב ביצועו של פסק דין,
26 דוחה אף את "מועד הפירעון"... בתקופת עיכוב הביצוע לא מתקיימת התכלית לעודד
27 ולתמרץ את החייב לשלם את החוב הפסוק, ואין כל טעם או הגיון לחייבו בריבית
28 פיגורים".

29
30 המבקשים לא השלימו עם פסק הדין והגישו בקשת רשות ערעור.
31

32 **ב. תמצית טענות המבקשים**
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-09-67465 פלוגית ואח' נ' אלמוני ואח'

1. בקשת רשות הערעור "מעלה שאלה משפטית עקרונית בדרגת חשיבות גבוהה ביותר, החורגת מעניינם הקונקרטי של הצדדים..." והיא האם דינה של החלטה בדבר עיכוב הליכים בהוצל"פ, כדין עיכוב ביצוע פסק דין.

2. בנוסף, עולה שאלה עקרונית נוספת בדבר נפקותה של הכרעה חלוטה ביחס לחייב אחד בתיק ההוצל"פ על חייב אחר באותו תיק. טעה בהמ"ש קמא, שעה שלא קבע כי ההחלטה הראשונה מהווה מעשה בי דין גם ביחס לשתי ההחלטות הנוספות.

3. השארת פסק הדין על כנו "עלולה לגרום לעיוות דין חמור".

4. המשיב הגיש את הערעור על שתי ההחלטות הראשונות לאחר חלוף המועד להגשת הערעור וכבר מסיבה זו, היה צריך לדחות את הערעור. לא הוכחה טענתו שההחלטות לא הומצאו לו.

5. מעולם לא עוכב ביצוע פסק הדין שנתן תוקף להסכם השני ובהמ"ש אף לא היה מוסמך לעכב אותו בפסה"ד הראשון. יש להבחין בין עיכוב ביצוע פס"ד לבין עיכוב הליכי הוצל"פ בלבד. "עיכוב הליכי ההוצאה לפועל לצורך הכרעה בדבר מקור הפירעון, אינו דוחה את "מועד הפירעון" למועד פסק הדין בערעור". אכן, לא ניתן לנקוט בהליכים לגבייתו ואולם ניתן לבצע אותו למשל באמצעות קיזוז.

6. כל ההחלטות שניתנו עד לפסה"ד השלישי הורו רק על עיכוב הליכי ההוצל"פ ולא על עיכוב ביצוע פסק הדין. "המשיב יכול היה, לו רצה בכך, לקיים מיד את פסק הדין או למצער להפקיד את מלוא סכום החוב בתיק ההוצאה לפועל, ובכך למנוע את החיוב בהפרשי הצמדה וריבית למקרה שטענותיו תדחנה... המשיב נטל במודע סיכון זה עצמו... ואין לו להלין אלא על עצמו בלבד".

ג. **דין והכרעה**

1. יש לדחות את הבקשה אף ללא צורך בקבלת תשובת המשיב, בהתאם לתקנה 406 (א) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד – 1984.

2. כפי שנקבע לא אחת:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-09-67465 פלוגית ואח' נ' אלמוני ואח'

- 1 "מדובר בבקשת רשות ערעור "בגלגול שלישי" על פסק דין של בית המשפט לענייני
2 משפחה, בו נדונו טענות המבקשים בערעור על החלטת רשמת ההוצל"פ. במצב דברים
3 זה, תחול אמת מידה מחמירה יותר למתן רשות ערעור. אמת מידה זו דורשת, ככלל,
4 שהעניין יעורר שאלה משפטית בעלת חשיבות החורגת מעניינים של הצדדים הישירים
5 למחלוקת, שנפל בהחלטת הערכאות דלמטה פגם דינוי היורד לשורש העניין, או שייגרם
6 למבקש עיוות דין אם לא תינתן רשות ערעור" (רמ"ש 15-10-14987 י.י. נ' נ.ש. (10.5.16)
7 כן רמ"ש 13-01-34024 ר' ל' נ' ע' ל' (17.4.14) שניהם מפי כב' השופט (כתוארו אז) שאול
8 שוחט).
9
10 3. על אף שהמבקשים מנסים לשוות לשאלה העולה במקרה דנן אופי עקרוני, מדובר ביישום
11 של הרציונל העומד ביסוד החיוב בריבית פיגורים. הא ותו לא.
12
13 4. סעיף 5 (א) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א – 1961 (להלן: "חוק פסיקת ריבית")
14 קובע את תקופת הריבית (להלן: "הריבית הרגילה") מיום היווצרות העילה ועד למועד
15 פסק הדין או המועד שנקבע בפסק הדין לתשלום החוב. בס"ק (ב) נקבע כי סכום שפסקה
16 רשות שיפוטית לבעל דין ולא שולם במועד הפירעון, תתווסף עליו ממועד הפירעון ועד
17 מועד התשלום בפועל, ריבית פיגורים.
18
19 5. תפקידה של הריבית הרגילה היא לשמר את ערכו של הכסף ולפצות את הנושה על שלילת
20 יכולתו להשתמש בכסף. הוספת הריבית אינה באה להגדיל את רווחיו של הנושה אלא
21 להשיב את המצב לקדמותו ולשמר את ערך הכסף. לא מדובר בקנס על החייב, אלא
22 בפיצוי הנושה, על מנת למנוע התעשרות של החייב שלא כדין (ע"א 330/78 המהפך חברה
23 שיתופית בע"מ נ' פקיד שומה, פ"ד לה (2) 499 (1981)).
24
25 6. שונה הדבר ביחס לריבית פיגורים. שהרי, "ריבית פיגורים נועדה לתמרץ את החייב
26 לשלם את החוב הפסוק במועד שנקבע" (רע"א 6395/10 רות קידר נ' אי אי ג' ואח'
27 2.12.10).
28
29 7. במקרה דנן, צדק בהמ"ש קמא, שעה שקבע שאין כל הבדל מהותי בין מצב שבו עוכב
30 ביצוע פסק הדין לבין מצב שבו רק עוכבו הליכי ההוצאה לפועל, בכל הנוגע לכך שבתקופה
31 זו אין כל הצדקה לחייב את החייב בריבית פיגורים.
32
33 8. כפי שנקבע בע"א 369/10 אלברט חיון ואח' נ' עזרא חממי ואח' (30.5.10) :

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-09-67465 פלונית ואח' נ' אלמוני ואח'

- 1
2 "בתקופת עיכוב הביצוע לא מתקיימת התכלית לעודד ולתמרץ את החייב לשלם את
3 החוב הפסוק ומכאן שאין טעם והגיון בחיובו בריבית פיגורים על תשלום, שבהתאם
4 להחלטה שיפוטית, לא היה עליו לשלם בתקופה זו... התכלית העיקרית אשר עומדת
5 מאחורי קביעת ריבית פיגורים הינה לתמרץ אכיפה מהירה של חובות פסוקים. זהו
6 אמצעי אזרחי לייעול אכיפת תשלום חובות פסוקים... לאור מהותה ושיעורה ניתן לראות
7 בריבית הפיגורים "ממד עונשי" מסוים לשם הרתעת החייב".
8
9 9. במקרה דנן, המשיב טען שהוא צריך לשלם את הפיצויים המוסכמים רק לאחר שיקבל
10 את הכספים המגיעים לו מההסכם הראשון. לפיכך, הורו בתי המשפט לאורך השנים, כי
11 לא יבוצעו הליכי גבייה מהמשיב, עד שתתברר טענה זו. לאור זאת, אין כל מקום לקנוס
12 את המשיב בריבית פיגורים ביחס לתקופה שבה טרם התבררו טענותיו וטרם נקבע שהוא
13 חייב לשלם את הפיצויים המוסכמים ממקורותיו שלו ולא רק לאחר שיקבל את הכספים
14 המגיעים לו על פי ההסכם הראשון.
15
16 10. התכלית של תמרוץ החייב לשלם את חובו, לא חלה בשעה שנקבע שיחול "פסק זמן"
17 בהליכי הגבייה, עד שיתברר האם הפיצוי המוסכם צריך להשתלם ללא קשר לקיומו של
18 ההסכם הראשון. למרות שפורמאלית לא מדובר בעיכוב ביצוע פסק דין אלא רק בעיכוב
19 הליכים, הרציונל זהה לחלוטין. אין מקום לקנוס את המשיב ולהענישו בתקופת עיכוב
20 ההליכים, היות שהעיכוב בתשלום על ידו נעשה כדין ובגיבוי משפטי. "מועד הפירעון"
21 כהגדרתו בחוק פסיקת ריבית, נדחה עד למועד שבו בוטל עיכוב ההליכים.
22
23 11. עיוות דין ייגרם דווקא אם תתקבל בקשת המבקשים. שהרי, ריבית רגילה תתווסף לחוב
24 הפסוק לאורך כל התקופה ובאופן זה המבקשים לא יינזקו וערך כספם יישמר. הם יקבלו
25 את מלוא השווי של הפיצויים המוסכמים והם לא ייפגעו מהאחריות בתשלום. מאידך, אם
26 תתווסף גם ריבית פיגורים, ילקה המשיב על לא עוול בכפו, שעה שבדין הוא המתין ולא
27 שילם את הפיצויים המוסכמים עד להכרעה השיפוטית ביחס לשאלה האם החייב על פי
28 ההסכם השני הוא עצמאי ובלתי תלוי ביישום ההסכם הראשון. אין כל סיבה לקנוס
29 ולהעניש את המשיב, שעה שהמתין עם ביצוע תשלום הפיצויים המוסכמים, בדיוק כפי
30 שהתאפשר לו ע"י בהמ"ש בהחלטות שונות שנתנו במהלך השנים. את הקנס בדמות
31 ריבית הפיגורים יש להשית רק על מי שלא מציית לחוב פסוק ועושה דין עצמי ולא על מי
32 שפועל כדין בהתאם להחלטות שיפוטיות המאפשרות לו שלא לשלם בינתיים את החוב,
33 עד שיתבררו טענותיו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-09-67465 פלוגית ואח' נ' אלמוני ואח'

12. יתר טענות המבקשים, כגון בכל הנוגע למניין הימים להגשת הערעור בבהמ"ש קמא, לבטח אינן שאלות עקרוניות ואין בהן כל חשיבות עקרונית ציבורית המצדיקה מתן רשות ערעור.

13. **סיכומי של דבר :** אין עילה למתן רשות ערעור והבקשה נדחת. פסק דינו של בהמ"ש קמא יישם היטב את הרציונל העומד מאחורי חוב בריבית פיגורים, שעה שקיבל את הערעור וקבע כי במקרה דנן, אין לחייב את המשיב בריבית עונשית מסוג זה, בתקופה שבה עוכבו ההליכים. אין מדובר בשאלה עקרונית המצדיקה דיון בגלגול שלישי. לא נגרם גם עיוות דין למבקשים. אדרבא, היענות לעתירת המבקשים, תיצור עיוות דין חמור למשיב.

14. משלא נדרשה תשובת המשיב, אין צו להוצאות.

15. הערובה על פירוטיה, תושב למבקשים באמצעות בא כוחם.

16. פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת הפרטים המזהים.

ניתן היום, ד' תשרי תש"פ, 03 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.

נפתלי שילה, שופט